

ПОВІТРОПРОВОДИ ДЛЯ СИСТЕМ ПНЕВМОТРАНСПОРТУ: ОСОБЛИВОСТІ РОЗРАХУНКУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ

Вінницький національний технічний університет

Анотація

Проаналізовано роботу пневмотранспортних систем різних видів, а також визначено їх переваги та недоліки під час експлуатації. Досліджено загальні завдання проектування і розрахунку систем пневматичного транспорту.

Ключові слова: пневмотранспорт, повітропроводи, розрахунок систем пневмотранспорту.

Abstract

The analysis work pneumatic systems of various kinds, and also the advantages and disadvantages during operation. Studied the general task of designing and calculation of pneumatic transport.

Keywords: pneumatic, air vents, the calculation pneumatic systems.

Вступ

Пневмотранспорт є одним із прогресивних способів механізації і автоматизації переміщення насипних вантажів. Цей вид транспорту знайшов застосування практично у всіх галузях народного господарства. Пневмотранспорт широко використовують для переміщення сипучих матеріалів у зв'язку з їх значною продуктивністю і великим радіусом дії в самих обмежених виробничих умовах. Використанням площ, непридатних для інших способів транспортування, економією виробничої площі, повною відсутністю залишків і втрат перемішуваного продукту в лініях, високими санітарно-гігієнічними умовами його транспортування; винятком порушень технологічних і гігієнічних режимів повітряного середовища у виробничих приміщеннях у зв'язку з відсутністю цвітіння; легкістю монтажу, скороченням робочого персоналу та спрощенням обслуговування; гнучкістю в експлуатації і можливістю повної автоматизації управління.

Метою дослідження є визначення особливостей розрахунку та експлуатації повітропроводів для систем пневмотранспорту.

Результати дослідження

Пневмотранспорт – це процес механічного переміщення твердих матеріалів під впливом потоку повітря. Переміщення відбувається в трубопроводах. За способом переміщення матеріалу системи пневмотранспорту підрозділяються [1]:

- Всмоктувальні - широко використовуються для відсмоктування і видалення відходів від різного виду верстатів (металообробка, деревообробка, текстильні, розмельні тощо).

- Нагнітальні - найбільш часто використовуються для транспортування цементу, борошна тобто дрібнодисперсних матеріалів. Всі елементи системи даного виду, знаходяться під надлишковим тиском. Основна перевага системи даного типу це можливість використання стисненого повітря з високим тиском, а відповідно транспортування суміші більш високих концентрацій.

- Всмоктувально-нагнітальні - відрізняються, тим що повітродувне пристрій знаходиться в середині траси, ділячи її тим самим на всмоктуючий і нагнітальний ділянки. Найчастіше перший коротше останнього. В силу особливостей процесів, що відбуваються в даних системах, необхідно велику увагу приділяти правильній їх комплектації, для згладжування впливу ділянок один на одного, при нерівномірному завантаженні.

За втратами тиску:

- Низьконапірні
- Середньонапірні
- Високонапірні

Переваги, що відрізняють системи пневмотранспорту в порівнянні з іншими способами транспортування сипучих продуктів:

- Великий радіус дії, що досягається навіть в умовах обмеженої обстановки деяких виробничих підприємств і цехів;
- Можливість використання пневмотранспорту на площах, де застосування інших видів транспорту неможливо;
- Не ушкоджує матеріал транспорт.
- Відсутність залишків і втрат переміщуваного продукту в лініях транспортування по шляху його проходження;
- Досягнення високих санітарно - гігієнічних умов транспортування сипучих продуктів, чого при використанні інших видів транспорту досягти дуже складно;
- Відсутність пилу від продукту в приміщеннях, де використовується пневмотранспорт;
- Легкість монтажу обладнання для пневмотранспорту і простота його обслуговування;
- Возможность скорочення робочого персоналу, задіяного при транспортуванні сипучих вантажів іншими видами транспорту і легкість повної автоматизації процесу транспортування.

До недоліків, які має пневмотранспорт, відносять:

- Порівняно висока питома витрата електроенергії на одиницю маси продукту, що транспортується,
- Складність виготовлення і експлуатації обладнання для очищення транспортує і відпрацьованого повітря,
- Значний знос матеріалопроводів
- Додаткове подрібнення продукту, що транспортується.

Однак правильний вибір способу і обладнання для пневмотранспортуванні даного продукту дозволяє частково або повністю їх усунути.

Висновки

Основними параметрами, що характеризують пневмотранспортну систему, є продуктивність по твердій фазі, довжина траси і висота підйому, концентрація, що транспортується, масовий коефіцієнт суспензії, величина надлишкового тиску на початку траси (для установок нагнітає дії) і залишкового тиску (розрідження) в кінці траси (для установок всмоктувального дії).

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Опалення, вентиляція та кондиціонування. ДБН В.2.5-67:2013 – [Чинний від 2014-01-01] – Мінрегіон України, 2013.
2. Джеджула В. В. Енергоефективність систем вентиляції: критерії оцінювання та фактори впливу / Джеджула В.В. // Сучасні технології, матеріали і конструкції в будівництві. – 2016 – № 1 – С. 114-119.
3. Джеджула В. В. Продуктивність систем вентиляції громадських будівель: проблеми забезпечення та напрямки вирішення / В. В. Джеджула // Сучасні технології, матеріали та конструкції у будівництві. – 2015. – № 1. – С. 121-126.

Живелюк Олена Леонівна – студентка групи ТГ-16мі, факультет будівництва теплоенергетики та газопостачання, Вінницький технічний національний університет, Вінниця, e-mail: zhivelyuk.olena@mail.ru.

Науковий керівник: **Джеджула В'ячеслав Васильович** — д-р екон. наук, професор кафедри інженерних систем у будівництві, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Elena L. Zhyvelyuk - student group TG-16mi, Department of construction of thermal power and gas, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia, e-mail: zhivelyuk.olena@mail.ru.

Supervisor: **Vyacheslav V. Dzhedzhula** — Doctor of Economic Science (Eng.), Professor of the Chair of engineering systems in construction, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.